

Terminologie in pleegzorg

1. Pleegzorg algemeen

Pleegzorg: een inclusieve vorm van hulpverlening waarbij (een) pleegzorger(s) onder begeleiding van een erkende dienst voor pleegzorg en tegen een onkostenvergoeding, een pleegkind en/of pleeggast voor korte, lange of onderbroken tijd opneemt of ondersteunt.

2. Betrokkenen in pleegzorg

- **Pleegzorger/Pleegouder:** een natuurlijke persoon die een pleegkind en/of pleeggast in het eigen gezin opneemt of ondersteunt.
- **Pleeggezin:** het gezin van de pleegzorger(s) (*een alleenstaande pleegzorger wordt ook beschouwd als pleeggezin*).
- **Gastgezin:** het gezin van de pleegzorger die een volwassene met een beperking ondersteunt.
- **Particulier:** pleegzorger die een volwassene met een beperking ondersteunt in het zelfstandig wonen (WOP/Ondersteund Wonen).
- **Pleegkind/Pleegjongere:** minderjarige voor wie pleegzorg wordt georganiseerd.
- **Pleeggast:** volwassene met een beperking voor wie pleegzorg wordt georganiseerd.

3. Kandidaten

- **Kandidaat-pleeggezin:** gezin dat zich kandidaat stelt om een pleegkind in het gezin op te vangen.
- **Kandidaat-gastgezin:** gezin dat zich kandidaat stelt om een volwassene met een beperking in het gezin op te vangen.
- **Kandidaat-particulier:** pleegzorger die zich kandidaat stelt om een volwassene met een beperking te ondersteunen in het zelfstandig wonen (WOP/Ondersteund Wonen).

4. Soorten pleegzorg

- **Bestandspleegzorg:** een vorm van pleegzorg waarbij een pleegkind of pleeggast verblijft bij of ondersteund wordt door een pleegzorger waarmee er op voorhand geen relatie was, m.a.w. een gezin dat zich heeft aangemeld bij een dienst voor pleegzorg en vervolgens de voorbereiding- en selectie doorlopen heeft.
- **Netwerkpleegzorg:** een vorm van pleegzorg waarbij het pleegkind of de pleeggast woont en/of ondersteund wordt binnen het familie- of sociale netwerk.

5. Vormen van pleegzorg

a. Algemeen

- **Ondersteunende pleegzorg:** pleegzorg waarbij voor een korte periode of via onderbroken verblijfsperioden zorg en ondersteuning wordt geboden aan een pleegkind of pleeggast en/of diens gezin.
- **Perspectiefzoekende pleegzorg:** pleegzorg waarbij binnen een afgebakende periode van ten hoogste 6 maanden een pleegkind en/of pleeggast door een pleeggezin wordt opgenomen of ondersteund in afwachting van het uitklaren van het te doorlopen traject voor dat pleegkind en/of die pleeggast. Het resultaat is een duidelijke beslissing over wat het perspectief is. De periode van 6 maanden is eenmalig verlengbaar met maximaal 6 maanden.
- **Perspectiefbiedende pleegzorg:** pleegzorg waarbij een pleegkind en/of pleeggast voor een langere termijn opgenomen of ondersteund wordt door een pleeggezin/gastgezin met als doel een stabiel leefklimaat te bieden aan het pleegkind en/of de pleeggast.
- **Behandelingspleegzorg:** pleegzorg waarbij een pleegkind en/of de pleeggast wordt opgenomen of ondersteund door (een) specifiek getraind(e) pleegzorger(s) en waarbij het pleeggezin actief werkt aan vooropgestelde behandeldoelen bij het pleegkind en/of de pleeggast. Deze vorm van pleegzorg houdt steeds een intensieve training, begeleiding en opvolging in van de pleegzorger(s) en een therapie voor het pleegkind en/of de pleeggast.

b. Specifiek

- **Opvanggezin:** een pleeggezin voor kortdurend verblijf met intensieve begeleiding van het steunvragend gezin met het oog op een snelle terugkeer naar huis van het pleegkind of de pleeggast.
- **Crisisgezin:** een crisis pleeg- of gastgezin is inzetbaar voor een zeer kort verblijf omwille van plotse acute omstandigheden.
- **Onderbroken pleegzorg** is een verblijf in een pleeg- of gastgezin en heeft als doel het steunvragend gezin, pleeg- of gastgezin te ondersteunen door meermaals korte perioden van opvang op te nemen. Voorbeelden zijn :
 - **Logeergezin** wordt zowel gebruikt wanneer het over minderjarigen gaat als over volwassenen met een beperking.
 - **Weekendopvang:** Het pleegzorgverblijf bestaat uit een afgesproken en afgebakend aantal weekends.
 - **Vakantieopvang:** Het gaat om een pleegzorgsituatie dat specifiek georganiseerd wordt tijdens een schoolvakantieperiode.

- **Kamer met aandacht:** is het verblijf voor jongeren op kamers bij of in de buurt van een pleeggezin zodat de jongere een zelfstandig leven leert uit te bouwen. De pleegzorger is coachend aanwezig.
- **WOP/Ondersteund wonen:** Een persoon met een handicap woont zelfstandig met ondersteuning van een particulier die in de buurt woont. (WOP : Wonen Onder begeleiding van een Particulier)
- **Intensieve zorg in het pleeggezin toegevoegd aan perspectiefbiedende pleegzorg :** intensieve ambulante of mobiele begeleiding wordt tijdelijk toegevoegd aan de basisbegeleiding. Dit om tegemoet te komen aan de tijdelijk hogere begeleidingsbehoefte van de pleegzorgbetrokkene(n). Door de inzet van deze intensieve zorgmodule is het de bedoeling om tot een verbeterde pleegzorgsituatie te komen én te voorkomen dat dit pleegzorgverblijf voortijdig eindigt.

6. Specifiek terminologie

a. Netwerk

- **Netwerkonderzoek:** De dienst voor pleegzorg zoekt naar een geschikt pleeggezin binnen het sociaal of familienetwerk van het pleegkind, de pleeggast en/of hun gezin.
- **Netwerksceening:** De dienst voor pleegzorg onderzoekt of een welbepaald kandidaat-netwerkgezin geschikt is voor een bepaald kandidaat-pleegkind of -gast dat/die nog niet in het gezin verblijft.
- **Netwerkobservatie:** Het pleegkind of de pleeggast verblijft al in een gezin uit zijn familie- of sociaal netwerk op het moment dat de pleegzorgbegeleiding start. De dienst voor pleegzorg evalueert via observatie, informatieverzameling en onderzoek of deze situatie kan behouden blijven en de begeleiding kan verder gezet worden.

b. Correct taalgebruik

- Pleegzorg i.p.v. gezinsplaatsing
- Pleegzorgsituatie en wonen in een pleeggezin i.p.v. (pleeg)plaatsing
- Diensten voor pleegzorg, pleegzorgdiensten i.p.v. diensten voor gezinsplaatsing, pleegdiensten, pleeggezinnendiensten, ...
- Pleegzorg *Provincie* i.p.v. Pleegzorgpunt (provincie)
 - * Pleegzorg Limburg
 - * Pleegzorg West-Vlaanderen
 - * Pleegzorg Oost-Vlaanderen
 - * Pleegzorg Provincie Antwerpen
 - * Pleegzorg Vlaams-Brabant en Brussel
- Pleegouder en kandidaat-pleegouder i.p.v. pleegouderschap
- Personen met een handicap, personen met een beperking
- Kinderen en ouders i.p.v. biologische kinderen en biologische ouders
- Pleegouders, pleegkinderen en eigen kinderen (van pleegouders)

- Specifiek voor personen VAPH, PSY : Volwassenen i.p.v. meerderjarigen (de term meerderjarigen wordt wel nog gebruikt binnen BJZ)
- Onkostenvergoeding i.p.v. kostenvergoeding of dagvergoeding
- Niet-begeleide minderjarige vreemdelingen (NBMV) i.p.v. Niet-begeleide buitenlandse minderjarigen (NBBM)

c. Overlegorganen

- Het Pleegzorgpunt overkoepelt het overleg tussen:
 - * Pleegouders Vlaanderen i.p.v. POP
 - * Pleegzorg Vlaanderen i.p.v. Federatie Pleegzorg
 - * Pleegzorggebruikers Vlaanderen
- Interprovinciaal overleg (IPO) : overleg tussen de samenwerkingsverbanden in de provincies
- Platform Pleegzorg Vlaanderen: overleg van Pleegzorg Vlaanderen met de koepels
- Platform directies pleegzorg VAPH: overleg tussen alle diensten voor pleegzorg VAPH (kinderen en volwassenen) in partnerschap met de werkgeverskoepels (PPG en VVV) en Pleegzorg Vlaanderen.